

Libreria

Papeleria

Marcos

Universitat Autònoma de Barcelona
Biblioteca de Ciències Humanitats

Av. Lafayette 106 y 108

Tel. 4-47-68

Guadalajara, Jal.

27 d'octubre de 1964

Sr. Pere Calders
Barcelona.

Estimat amic:

En aquest meu petit exili dintre el meu gran exili, la teva carta em va venir a fer més bé del que tu et podies imaginar a l'escriure'm. Llevat de la dona i els fills (i encara amb un d'ells només de tant en tant) no tinc comunicació amb ningú amb qui ens puguem entendre. És espantós !

Tancat així, als pensaments els falta oxigen i es van emmalaltint cada vegada més.

Quan em sentia ben desintegrat, m'arriben les paraules d'un amic (d'allò més reintegrat), com un cap de corda que es llança a un naufrag. Gràcies.

Comparteixo, des de fa molt de temps, el teu criteri sobre el joc d'Europa en el món actual, però gairebé sempre que ho he manifestat m'he topat amb un desacord. Per això m'engrisco en veure que tu penses com jo, amb l'avantatge que ho saps explicar millor.

També estem d'acord en tot el que és exclusivament nostre. Fa molts anys que ho predico de paraula i per escrit. Els cants, els ballets, els teatres i les publicacions que cultivem des de fora no tenen cap valor per a dintre ni hi produeixen la més petita influència. Si jo hi aporto algun esforç és només pel servei que poden fer als allunyats i evitar així que alguns elements, per pocs que siguin, es perdin per Catalunya. Possiblement em comentaràs que pel seu nombre irrisori no val la pena de capficar-s'hi; però quan un hi té els fills, com ara jo, ja hi dona més importància. Espero que els meus dos rebrots no m'esdevindran un obstacle pel retorn, quan arribi l'hora.

Quan arribi l'hora. Per a mi aquesta hora encara no ha arribat. La teva posició i la meva no es poden comparar. Tu, amb la teva persona, has pogut incorporar a la terra un valor positiu, creat en bona part de fora estant. Has produït uns contes que et situen entre els millors contistes del món. El doll de la teva font ara pot rajar més abundós; ben fet, doncs, el canvi d'aires. Jo...ni tan sols he sabut fer de "gatxupí" ! L'únic que em queda és el meu granet de sorra a un monument protestatiu. Vulguis comprendre que estigui gelós d'aquest granet que ha estat tota la meva fortuna durant un quart de segle i que tants dolors m'ha costat de mantenir-lo.

No creguis que jo em compti entre els que ~~els~~ fa por recomençar. No cap lligam material em reté aquí. La compensació de viure a la meva terra ho val tot. Per la meva absència estic pagant un preu exorbitant. No tothom ho sap entendre.

La meva dona i el meu fill m'han portat aires de la terra, vivificadors...Només em faltava això ! Com més vida més dolor.

He llegit amb plaer "L'ombra de l'atzavara". M'agradaria parlar-te'n.

Espero que no trencaràs aquest cap de corda.

Afectes per a la Rosa i la mainada. Una cordial abraçada.